

Generieke aanpak bedrijventerreinen

Realisatie logistieke laadinfrastructuur

Inleiding en samenvatting

Dit is een generieke aanpak waar gemeenten / NAL-regio's / provincies zelf specifiekere invulling aan kunnen geven en opties uit kunnen selecteren om de realisatie van logistieke laadinfra op bedrijventerreinen te faciliteren.

De aanpak loopt meerdere stappen door. Allereerst zult u kennis nemen over de transitie naar elektrische transport en de nodige bijkomstige laadinfrastructuur. Vervolgens zal er gefocust worden op bedrijventerreinen in uw regio en de huidige stand van zaken. De volgende stap geeft meerdere opties om ondernemers te informeren over de transitie en de laad- en ondersteuningsbehoefte op te halen. Aansluitend zal er gefocust worden op het geven van advies, waar wederom meerdere opties voor worden gegeven (logistiek makelaar en/of adviesbureau. De twee laatste stappen focussen op de uitvoering en realisatie van laadinfrastructuur, en op de evaluatie van het gehele proces.

Voor een volledig beeld raden we ten zeerste aan in ieder geval alle stappen een plek te geven in een regionale of lokale aanpak bedrijventerreinen om deze tot een succes te maken.

Het is dus een hulpmiddel dat bedoeld is als richtlijn voor het vormen van een specifiekere aanpak voor bedrijventerreinen. De invulling hiervan ligt bij de gemeente / NAL-regio/ provincie. Gemeenten raden we eerst aan bij hun NAL-regio te informeren of zij al een aanpak bedrijventerreinen hebben en daar handig op kunnen aansluiten.

Context

De logistieke sector verschoont de komende jaren hun bestel- en vrachtauto's. De actieradius verbetert, de TCO (total cost of ownership) wordt op termijn steeds aantrekkelijker en elektrisch rijden wordt de nieuwe norm. Versnelling gebeurt onder andere door invoering van de zero emissiezones voor stadslogistiek vanaf 2025 door 28 gemeenten in Nederland (www.opwegnaarzes.nl) en door afspraken met de bouwsector over schoon en emissie loos bouwen via een convenant (www.opwegnaarseb.nl).

Verschoning van de voertuigen betekent ook een grotere behoefte aan laadinfra zowel op bedrijventerreinen als op publiek (openbaar) terrein. Bestelauto's staan voor ca. 50%, en vrachtwagens voor ca 80-90%, op bedrijventerreinen geparkeerd. Uitgangspunt is dat laden het voertuig volgt en dat het voertuig gaat laden op plekken waar deze lang stil staat. Dit betekent dat voor ca 50% laadinfra voor bestelauto's en voor ca 80-90% voor vrachtauto's op privaat terrein laadinfra wordt gerealiseerd. Deze percentages kunnen per bedrijventerrein verschillen. Voor ca 50% zal voor bestelauto's en voor 10-20% voor vrachtauto's op (semi)publiek terrein laadinfra nodig zijn.

Door de (beperkt) beschikbare netcapaciteit is het niet meer vanzelfsprekend dat bedrijven laadinfra zomaar kunnen aansluiten. Binnen de bestaande netaansluiting is laadinfra voor enkele voertuigen meestal goed haalbaar, maar bij meer voertuigen (vooral vracht) is meer vermogen voor laadinfra nodig. Inzicht is nodig in de fasering van verschoning van hun wagenpark, zodat de behoefte aan laadinfra en de beschikbare netcapaciteit op elkaar kunnen worden afgestemd.

Daarvoor is een bedrijventerreinaanpak nodig op terreinen waar ondernemers knelpunten ondervinden met elektrificeren van mobiliteit, zoals beperkingen op het elektriciteitsnet. Hierbij is het van belang om per situatie de juiste mix van mogelijke maatregelen te selecteren.

Deze generieke aanpak legt de nadruk op privaat terrein, maar kijkt uiteindelijk ook waar publieke laadinfra op bedrijventerreinen een plek heeft.

Doel van deze aanpak

Het is van belang om tijdig voldoende en passende laadinfra te hebben. Daarom is het belangrijk om in het verlengde daarvan als gemeente, bij voorkeur samen met de NAL-regio/provincie, een aanpak bedrijventerrein te ontwikkelen rondom laadinfra voor logistieke (bestel- en vracht) voertuigen om te:

1. Zorgen dat bedrijven zich kunnen voorbereiden op de ontwikkelingen op het gebied van elektrisch rijden, zero emissiezones en laadinfrastructuur door ze te informeren.
2. Zorgen dat de gemeente samen met de netbeheerder (meer) inzicht krijgt in de kwalitatieve uitdagingen en ambities van logistieke klanten, zodat investeringen daarop aangepast zouden kunnen worden en binnen de grenzen van het elektriciteitsnet zoveel mogelijk laadbehoefte ingevuld kan worden (peak-shaving).
3. Bedrijven te verbinden om collectieve oplossingen te stimuleren en concreet advies te bieden rondom elektrificatie.
4. Laten zien wat het handelingsperspectief is bij mogelijke netcongestie (wat is wél mogelijk) om te voorkomen dat bedrijven verschoning van het wagenpark uitstellen.

Randvoorwaarden

Capaciteit

Het is belangrijk een aanpak bedrijventerreinen voor realisatie van logistieke laadinfrastructuur te ontwikkelen. Als gemeente vereist dit uiteraard wel capaciteit en middelen, afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt. Het loopt uiteen van incidentele inzet van minimaal een half jaar tot meer structurele inzet voor een paar jaar. Als uitvoeringscapaciteit een beperkende factor is, is het advies om aan te sluiten bij regionale initiatieven vanuit de NAL-regio of provincie en/of het initiatief te nemen een aanpak regionaal te agenderen.

Leeswijzer

Voor nu is de generieke aanpak opgesteld als een stappenplan. Deze stappen zijn in principe volgordelijk, maar in sommige gevallen raden we aan ze parallel uit te voeren om het proces te versnellen. Dit is dan aangegeven in de desbetreffende stap. Voor elke stap zijn de belangrijkste betrokkenen en de lead (dikgedrukt) gedefinieerd, evenals de output, benodigde tools en doorlooptijd.

Communicatie

Deze aanpak wordt verspreid via de NAL-regio's, juist omdat sommige NAL-regio's ook al werken aan een aanpak bedrijventerreinen. De NAL-regio kan de aanpak dan gericht verspreiden onder gemeenten, bijvoorbeeld bij bijeenkomsten of webinars. Daarbij is ons nadrukkelijke advies wel om de aanpak specifiek onder de aandacht te brengen bij de zero-emissiezone gemeenten.

Mocht u dit document als gemeente hebben gevonden, dan raden we aan om eerst te checken of uw NAL-regio al een specifiekere aanpak bedrijventerreinen heeft voor uw regio.

Hiervoor kunt u contact opnemen met:

NAL-regio G4: Merijn Rijnsburger en Erik Remkes

NAL-regio Noord: Sipke Boorsma

NAL-regio Noordwest: Marijn Popma

NAL-regio Oost: go-ral@overijssel.nl

NAL-regio Zuid: info@ralzuid.nl

NAL-regio Zuidwest: Remi van Riet en Koen Vredeberg

Inhoud

Stap 0 Achtergrond: informatie over de transitie van de logistieke sector	6
Stap 1 Analyse van de bedrijventerreinen in jouw gemeente	8
Stap 2 Informeren ondernemers en ophalen laad- en ondersteuningsbehoefte	10
Stap 3 Advisering ondernemers individueel of collectief	13
3a Intern voorbereiden kaders voor advisering bedrijven	14
3b Uitvoering advies met behulp van logistiek makelaars	16
3c Uitvoering advies door adviesbureau	18
Stap 4 Realisatie & uitvoering	20
4a Monitoring en intern afstemmen en borgen van plannen uitrol laadinfra	21
4b Faciliteren en monitoring realisatie en uitvoering	22
4c Realisatie publieke laadinfra	23
4d Realisatie bij netcongestie: mitigerende maatregelen	24
Stap 5 Evaluatie rondom de realisatie van laadinfrastructuur	25

Stap 0 | Achtergrond: informatie over de transitie van de logistieke sector

Doel: verkrijgen van inzicht in de context en relevante ontwikkelingen rondom elektrificatie van logistiek. Dit geldt als basis voor een inhoudelijke analyse per bedrijventerrein.

Stap 0 | Achtergrondinformatie

Neem onderstaande achtergrondkennis over de verduurzaming van de logistieke sector mee in de verdere aanpak:

- Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL)
  - De NAL is een meerjarige beleidsagenda die ervoor zorgt dat de ontwikkeling van laadinfrastructuur in Nederland aansluit bij de uitrol van alle soorten elektrisch vervoer. De doelstelling van de NAL is ‘altijd, overal, makkelijk en slim laden’.
- Eerste cijfers uit beschikbare prognoses
  - Op deze website zijn cijfers beschikbaar omtrent de verwachte toekomstige vermogensvraag die laadinfrastructuur gaat veroorzaken op bedrijventerreinen. Check hier wat er op uw bedrijventerrein(en) wordt verwacht.
- Type logistieke voertuigen (bestel- en vrachtauto’s)
  - Lees [hier](#) meer over de verschillende types logistieke voertuigen, hun kenmerken, gebruiksdoeleinden en toekomstige laadbehoefte.
- Type laadinfrastructuur
  - Lees [hier](#) meer over de verschillende types laadinfrastructuur, zowel qua vermogensvraag als soort ((semi-)publiek en privaat).
- Basiskennis elektriciteitsnet en laadinfra, studie mitigerende maatregelen voor logistiek
  - Lees [hier](#) meer over het elektriciteitsnet en de invloed van laadinfrastructuur.
  - Lees [hier](#) meer over zogenaamde ‘mitigerende maatregelen’ die ervoor kunnen zorgen dat u alsnog kunt laden ondanks netcongestie.

- Invloed naburige zero emissie zone
  - Lees [hier](#) wat voor invloed (naburige) zero emissiezones kunnen hebben op bedrijventerreinen in uw regio.
- Europese eisen aan het netwerk van laad- en tankinfrastructuur (AFIR) voor de openbare ruimte voor vrachtauto’s
  - Lees [hier](#) meer over de AFIR regelgeving en wat voor invloed dit kan hebben op publieke laadinfrastructuur in uw regio.

Betrokkenen: gemeente, NAL-regio

Output: inzicht en overzicht in de relevante ontwikkelingen voor de verduurzaming van logistieke mobiliteit.

Tools: [storymap](#), [bestaande handreikingen vanuit de NAL](#)

Doorlooptijd: 1 maand

Tip

Deze stap kan gelijktijdig plaatsvinden met stap 1 en een deel van stap 2. Het is belangrijk om tijdig te beginnen met communicatie richting ondernemers.

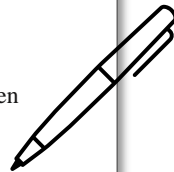
Stap 1 | Analyse van de bedrijventerreinen in jouw gemeente

Doel: inzicht in huidige stand van zaken per bedrijventerrein binnen de gemeente/stad/regio op het gebied van toekomstige laadbehoefte (dashboard), stakeholders, organisatie, fysieke ruimte en aantal/type bedrijven. Evenals inventariseren op welke wijze de bedrijven al benaderd worden.

Stap 1 | Analyse van bedrijventerreinen

Focus in volgorde op de volgende punten:

- Achtergrondinformatie van de bedrijventerreinen: grootte, aantal bedrijven, aantal voertuigen (bestel en vracht), type bedrijven, organisatiegraad bedrijventerrein, bestaande initiatieven, beschikbare publieke ruimte
- Informatie elektriciteitsnet: vermogensvraag logistiek (storymap), actuele netcongestiesituatie, netimpactanalyse
- Stakeholderanalyse van bedrijven(terreinen) die samen kunnen werken voor realisatie (collectieve) laadinfra op private grond
- Inventariseren welke impact plannen voor publiek toegankelijke laadinfrastructuur of -pleinen hebben op bedrijven(terreinen). Neem hierin ook OV en doelgroepenvervoer mee indien aanwezig.
  - [Living Lab Heavy Duty](#)
  - [Logistiek Laden \(LoLa\)](#)
  - [Clean Energy Hubs](#)
  - Concessies snelladen
- Andere lopende regionale of lokale initiatieven (herontwikkeling, etc.) en programma's

Betrokkenen: gemeente, provincies, netbeheerder, parkmanagement, ondernemersverenigingen

Tools: [Stakeholderanalyse](#), [storymap laadprognoses bedrijventerreinen](#), [netimpact analyse ElaadNL](#), [Congestiekaart Netbeheer Nederland](#)

Doorlooptijd: 1 – 3 maand(en) (afhankelijk van het aantal bedrijven(terreinen))

Output: Een analyse en transparante prioritering van de bedrijven/ bedrijventerreinen in jouw gemeente op basis van voor jouw gemeente relevante ontwikkelingen/kaders. Let hierbij op de terreinen waar netcongestie is, of waar netcongestie aan zit te komen. Dit heeft zodanig impact en maakt een collectieve aanpak cruciaal. Let verder ook op die locaties waar meer logistieke bedrijvigheid is of waar al ondernemers met laadinfrastructuur bezig zijn.

Tips

Deze stap is bedoeld als desk-research. Beperkt overleg parkmanagement en ondernemers(verenigingen) is bedoeld om de analyse en prioritering te helpen maken.

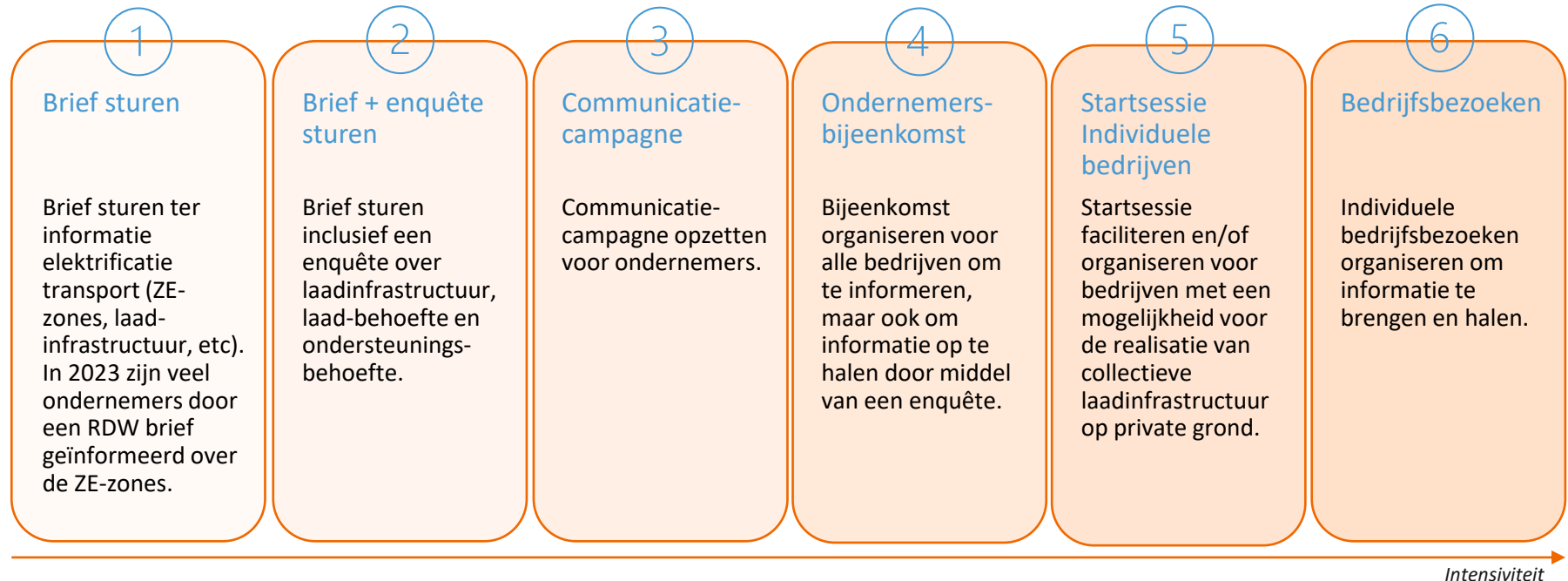
Deze stap kan gelijktijdig plaatsvinden met stap 0 en een deel van stap 2. Het is belangrijk om tijdig te beginnen met communicatie richting ondernemers.

Stap 2 | Informeren ondernemers en ophalen laad- en ondersteuningsbehoefte

Doel: bewustwording en urgentiebesef creëren bij ondernemers door het presenteren van belangrijke informatie rondom verschoning van hun wagenpark, elektrificatie, evenals het toetsen van informatie rondom de verwachte laadbehoefte. Ook van groot belang om bewustwording rond de lokale netsituatie te creëren en de mogelijke effecten van eventuele netcongestie te verduidelijken.

Stap 2 | Informeren ondernemers en ophalen behoeften

Er zijn verschillende opties waaruit een gemeente kan kiezen om ondernemers te informeren en informatie omtrent laad- en ondersteuningsbehoefte op te halen:

Stap 2 | Informeren ondernemers en ophalen behoeften

Betrokkenen: gemeente, parkmanagement, Bedrijven Investeringszone (BIZ), ondernemersverenigingen, bedrijven, provincies, **netbeheerder, NAL-regio, Vliegende Brigade**

Tools: Enquête laadbehoefte bedrijventerreinen voor ondernemers (Vliegende Brigade), rekentool elektrificatie logistiek (ElaadNL), laden bij beperkte netcapaciteit, stappenplan elektrisch rijden

Doorlooptijd: 1 – 12 maand(en) (afhankelijk van aantal bedrijven(terreinen) en geselecteerde optie)

Output: Vaststellen of bedrijven(clusters) behoefte hebben aan (a) verdere steun in de vorm van advisering (verder naar [stap 3](#)), of (b) zelf de realisatie van laadinfrastructuur ter hand nemen, of (c) eventueel geen behoefte hebben aan samenwerking en/of laadinfra. Ook globaal vaststellen of de te verwachten vermogensvraag in te passen is in het elektriciteitsnet. Als dit niet het geval is kan je als (lokale) overheid alsnog beslissen in te grijpen door samenwerking te stimuleren en daarmee andere oplossingen en synergie mogelijk te maken (stap 3).

→ Betrek bij deze stap nadrukkelijk de netbeheerder en de mogelijkheden van mitigerende maatregelen bij netcongestie.

→ Opgehaalde informatie en data omtrent de toekomstige laadbehoefte graag delen met de desbetreffende NAL-regio en Vliegende Brigade.

Tips

Sluit zoveel mogelijk aan bij bestaande organisatiestructuren en nieuwsbrieven (bv. ondernemersvereniging, BIZ)

Leg de link met het in ontwikkeling zijnde 'Ondernemersloket laadinfra' vanuit RVO. Aan dit ondernemersloket zullen o.a. regelingen rondom private laadinfra gekoppeld worden.

Stap 3 | Advisering ondernemers individueel of collectief

Doel: ondernemers advies aanbieden door een logistiek makelaar en/of adviesbureau.

3a | Intern voorbereiden kaders voor advisering bedrijven

Doel: kaders van advies bepalen, zoals aanpak (hoeveel bedrijven(clusters) en hoe kan er geselecteerd worden) en randvoorwaarden (financiering en realisatie, rol van gemeente en netbeheerder) en budget, evenals het eventueel selecteren en aanhaken van een adviesbureau.

3b | Uitvoering advies met behulp van logistiek makelaar

Doel: optioneel een logistiek makelaar beschikbaar stellen voor advies richting bedrijven(terreinen) omtrent de realisatie van logistieke laadinfrastructuur.

3c | Uitvoering advies door adviesbureau

Doel: optioneel organiseren en monitoren van advies over oplossingsrichtingen voor het realiseren van individuele of gezamenlijke laadinfrastructuur door middel van een adviesbureau.

Stap 3a | Intern voorbereiden kaders voor advisering bedrijven

Betrokkenen: Gemeente, adviesbureaus, netbeheerder, NAL-regio's

Doorlooptijd: 2 – 3 maanden

Output: Gemeente stelt minimaal een projectplan op met duidelijk gedefinieerde kaders voor verstrekken van advies. Voorkeur voor projectplan inclusief een opdrachtverstrekking aan een adviesbureau dat ondernemers gaat adviseren over de realisatie van laadinfrastructuur.

Denk bij het opstellen van kaders in hoeverre advisering bindend of vrijblijvend is, alsook welk deel je wilt financieren.

Om voortgang bij ondernemers te monitoren is het aan te raden om bedrijven periodiek hun voortgang te laten rapporteren bij de verstrekking van adviezen.

Tips

Voor beter commitment bij aangehaakte bedrijven is het aan te raden om cofinanciering door bedrijven van het advies als uitgangspunt te nemen.

Neem voorwaarden over het delen van informatie en opgehaalde inzichten mee in de uitvraag.

Stap 3a | Intern voorbereiden kaders voor advisering bedrijven

Er zijn verschillende opties waaruit een gemeente kan kiezen om ondernemers advies aan te bieden:

Stap 3b | Uitvoering advies met behulp van logistiek makelaars

Betrokkenen: Logistiek makelaar(s), gemeente, netbeheerder, bedrijven(terreinen)

Doorlooptijd: 2 – 12 maanden

Output: Adviesgesprekken en eventueel adviesrapporten

Tools: Voorbeeld: Ecostars-tool van gemeente Rotterdam

Verkennd advies over elektrificatie van voertuigen door Logistiek Makelaars

In het advies aan de ondernemer komen in ieder geval de volgende onderdelen terug:

1. Verduurzaming logistieke sector voor ondernemer: landelijke ontwikkelingen, impact zero emissie zones, lokaal beleid en mogelijkheden.
2. Advies op maat voor de inzet van een elektrisch voertuig: inzet huidige voertuigen, plannen van ondernemer, kilometrages, TCO-berekening elektrisch voertuig, subsidies.
3. Basiskennis m.b.t. laden. Bijv. type laden (AC / DC), publiek/privaat, (piek)vermogensvraag, netaansluiting / -congestie.
4. Advies over efficiënte(re) logistiek: betere planning, hubs, LEVs, modal shift, bundeling etc.

Stap 3b | Uitvoering advies met behulp van logistiek makelaars

Tips

Logistiek makelaar zou mogelijk kunnen signaleren dat bedrijven gezamenlijk iets realiseren, zodat ze eventueel aanspraak kan maken op adviestraject.

Leg de link met het in ontwikkeling zijnde 'Ondernemersloket laadinfra' vanuit RVO. Aan dit ondernemersloket zullen o.a. regelingen rondom private laadinfra gekoppeld worden.

Onderzoek in hoeverre netcapaciteit, laadinfra en mitigerende maatregelen ook onderdeel kunnen zijn van dit advies.

Houd de landelijke ontwikkelingen tot de kern.

Foto door Jacques Kok

Stap 3c | Uitvoering advies door adviesbureau

Betrokkenen: Adviesbureau, gemeente, bedrijven(terreinen), netbeheerder

Doorlooptijd: 4 – 12 maanden

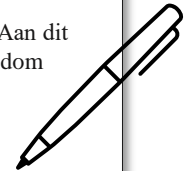
Output: Adviesrapport gericht op realisatie individuele of gezamenlijke laadinfra

Tools: Voorbeeld BAGEL aanpak Rotterdam

Binnen het eindadvies moet rekening zijn gehouden met:

- Beschikbare openbare ruimte voor het realiseren van collectieve laadvoorzieningen;
- Mogelijkheden voor lokale opwek (zonne-energie, windenergie, etc.) en evt. opslag;
- Toepassing van slim energiemanagement binnen (clusters van) bedrijven;
- Toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen;
- Verdeling depotladen/snelladen/laden bij de burens/collectief laden;
- Verdeling publiek, semipubliek en privaat laden
- Juridische en financiële aspecten
- Organisatievorm en formalisatie, om te komen tot realisatie
- Haalbaarheid (financieel en operationeel)
- Onafhankelijkheid van het adviesrapport.
- De link met het in ontwikkeling zijnde ‘Ondernemersloket laadinfra’ vanuit RVO. Aan dit ondernemersloket zullen o.a. regelingen rondom private laadinfra gekoppeld worden.

Stap 3c | Uitvoering advies door adviesbureau

Advies voor Individuele Laadinfra

Voor individuele laadinfra dient het eindadvies bruikbare handvatten te geven voor:

- ❑ De hoeveelheid, type, en verdeling van de laadoplossingen voor de individuele laadbehoefte van het bedrijf.
- ❑ De mogelijkheden voor de netaansluiting(en) met betrekking tot aanleg of verzekering en/of alternatieven (mitigerende maatregelen) om de hogere energievraag voor laden op te vangen. Daarbij belangrijk om onderscheid te maken tussen
  - (1) in beeld brengen wat er mogelijk is op de huidige netaansluiting en
  - (2) wat er nodig is voor de toekomstige laadvraag (en andere energievragers!) en welke oplossingen hierbij kunnen helpen.

Advies voor Collectieve Laadinfra

Voor gezamenlijke laadinfra dient het eindadvies bruikbare handvatten te geven voor:

- ❑ De hoeveelheid, type, en verdeling van de laadoplossingen voor de gecombineerde laadbehoefte van deze bedrijven.
- ❑ De mogelijkheden voor de netaansluiting(en) met betrekking tot aanleg of verzekering en/of alternatieven (mitigerende maatregelen) om de hogere energievraag voor laden op te vangen
- ❑ De gezamenlijke organisatie als bedrijvencluster m.b.t. financiering, investeringen, gedeeld gebruik, beheermodel, terugverdienmodel, toegang, duur en vastlegging van de afspraken, etc. Ook: alternatieve contractvormen zoals groepscontracten, tijdsgebonden contracten en capaciteitsbepkende contracten.
- ❑ Duidelijkheid m.b.t. financiering, investeringen, terugverdienmodel.

Stap 4 | Realisatie

Doel: de uitrol van laadinfrastructuur monitoren, eventueel faciliteren (ook in tijden van netcongestie), of ook zelf publieke laadinfrastructuur plaatsen.

4a | Monitoring, intern afstemmen en borgen van plannen in uitrol laadinfrastructuur

Doel: overzicht creëren van partijen die advies opvolgen van stap 3 en laadinfra gaan realiseren. Hierbij is het belangrijk om te monitoren waar en wanneer die laadinfra er zal zijn.

4b | Faciliteren en monitoring realisatie

Doel: monitoring van realisatie en uitvoering van partijen die advies opvolgen en laadinfra realiseren, evenals het faciliteren van deze realisatie door het proces te versnellen.

4c | Realiseren van publieke laadinfra

Doel: identificeren van witte vlekken die overblijven buiten de bestaande plannen van 4a (en strategisch geplande laadpunten indien van toepassing) en het basisnetwerk logistiek laden, om hier eventueel publieke laadinfra te realiseren.

4d | Realisatie bij netcongestie: mitigerende maatregelen

Doel: faciliteren van realisatie laadinfra in omstandigheden van netcongestie.

Stap 4a | Monitoring, intern afstemmen en borgen van plannen in uitrol laadinfrastructuur

Betrokkenen: gemeente, bedrijven(terreinen), netbeheerder, adviesbureau

Output: overzicht van partijen die advies opvolgen en laadinfra gaan realiseren.

Doorlooptijd: 1 – 12 maand(en)

Tips

Belangrijk om bestaande plannen rondom de realisatie van laadinfra mee te nemen in gesprekken met netbeheerder en gemeentelijke ambtenaren (van bijvoorbeeld V&V en RO) zodat plannen worden afgestemd en het proces wordt versneld.

Om voortgang bij ondernemers te monitoren is het aan te raden om bedrijven periodiek hun voortgang te laten rapporteren bij de verstrekking van adviezen. Denk hierbij ook aan het delen van relevante informatie over elektrificatie aan de NAL-regio, RVO en de netbeheerder

Stap 4b | Faciliteren en monitoring realisatie en uitvoering

Betrokkenen: Gemeente, bedrijven(terreinen), netbeheerder, adviesbureau

Doorlooptijd: 1 – 5 jaar

Output: Inzicht in planning en knelpunten rond realisatie laadinfra en eventuele oplossingen.

Aandachtspunt

Vaak gaat het voornamelijk om private laadinfrastructuur die niet automatisch worden geregistreerd.

Opties voor monitoring

1

Projectplan verzamelen en terugkerende bijpraat inplannen.

2

Gemeentelijke ambtenaar instellen als projectleider en intensief aansluiten bij de realisatie.

Opties voor faciliteren

1

Vergunningen versnellen.

2

Bestemmingsplannen aanpassen.

Stap 4c | Realiseren van publieke laadinfrastructuur

Betrokkenen: Commerciële CPO's, gemeente, provincie, netbeheerder, bedrijventerreinen

Doorlooptijd: 1 – 5 jaar

Output: Inzicht in witte vlekken en evt. realisatie publieke laadinfra.

1

Publieke grond
beschikbaar stellen

Stel als gemeente
publieke grond
beschikbaar zodat daar
laadinfrastructuur kan
worden gerealiseerd.

2

Zelf publieke laadinfra
realiseren

Realiseer zelf publieke
(snel-) laadinfrastructuur
op publieke grond, via
een concessie.

Intensiviteit

Stap 4d | Realisatie bij netcongestie: mitigerende maatregelen

Betrokkenen: netbeheerder, gemeente, provincie, bedrijven(terreinen), commerciële CPO's

Doorlooptijd: 1 maand – 5 jaar

Output: Onafhankelijke analyse en advies op maat over de mogelijkheden voor een efficiënte energiehuishouding op het bedrijventerrein.

Tools: rapport mitigerende maatregelen

Het is essentieel om inzicht te krijgen in de lokale netsituatie en een of meer handelingsperspectieven om op bedrijventerreinniveau slim met netcapaciteit om te gaan en daarmee meer laadinfrastructuur te kunnen inpassen. Dat kan bijvoorbeeld bereikt worden door de (piek)vermogensvraag af te vlakken of beter op elkaar af te stemmen (bijvoorbeeld door groepscontracten).

Er zijn verschillende opties om de realisatie van laadinfrastructuur te stimuleren in omstandigheden van netcongestie:

Aandachtspunt

Het is belangrijk per situatie op een bedrijventerrein de juiste mitigerende maatregelen te selecteren om geen wildgroei of onnodige kosten te veroorzaken

1

Informatie verspreiden

Informatie verspreiden over mitigerende maatregelen via brieven of bijeenkomst.

2

Connecties faciliteren

Connectie faciliteren met initiatieven zoals Smart Energy Hubs, en/of subsidie projecten zoals DKTI/MOOI.

3

Projectleider aanstellen

Projectleider aanstellen voor specifieke mitigerende maatregel zoals energy hubs of batterijen.

Intensiviteit

Stap 5 | Evaluatie rondom de realisatie van laadinfrastructuur

Doel: inzicht brengen in de tips en tops van afgeronde projecten rondom de realisatie van laadinfra, evenals het verzamelen van verbeterpunten voor de aanpak bedrijventerreinen.

Stap 5 | Evaluatie rondom de realisatie van laadinfrastructuur

Betrokkenen: Gemeente, bedrijven(terreinen), netbeheerders, provincies, Vliegende Brigade

Doorlooptijd: 1 week – 3 maanden

Output: Inzicht in de verbeterpunten voor de aanpak bedrijventerreinen

Er zijn meerdere opties om de tips en tops van afgeronde projecten rondom de realisatie van laadinfra, evenals verbeterpunten voor de aanpak bedrijventerreinen, inzichtelijk te maken:

Tip

We raden aan om opgehaalde informatie en verbeterpunten omtrent de aanpak bedrijventerreinen te delen met de desbetreffende NAL-regio en Vliegende Brigade.

1

Minimale optie: verbeterpunten aanpak bedrijventerreinen

Verbeterpunten voor de toekomstige aanpak bedrijventerreinen die kunnen worden meegenomen in de aanpak voor andere bedrijventerreinen.

2

Extra optie: kort verslag met inzichten

Kort verslag met belangrijkste inzichten over wat wel en niet werkte in het proces.

3

Extra optie: uitgebreid evaluatieproces

Uitgebreid evaluatieproces inclusief bijeenkomst met belangrijke stakeholders.

Intensiviteit →

Generieke aanpak bedrijventerreinen

Realisatie logistieke laadinfrastructuur

Heeft u vragen over deze aanpak? Neem dan contact op met vliegendebrigade-nal@rvo.nl

 Sluit aan